

Soldalen hvor værkstedet kommer til at ligge fremover

Bornholmeren Silas Gärtner - Danmarks eneste kasketmager - flytter sit værksted til Bornholm:

Det betyder, at jeg kommer hjem

Af Marie Hofman

HÅNDVÆRK

Danmarks eneste kasketmagerværksted får nu adresse på Bornholm.

Bornholmskfødte Silas Gärtner flytter nemlig dele af sit firma Wilgart til øen.

– I princippet kan min produktion jo ligge hvor som helst, og jeg tænkte: hvorfor ikke på Bornholm, hvor der er fine omgivelser og en tradition for håndværk, siger Silas Gärtner.

Værkstedet kommer til at ligge i Soldalen i Olsker. Her bor Silas Gärtners forældre, der driver Mostballaden, mens Silas Gärtners bror arrangerer årlige cirkusfestivaler derfra.

Det bliver dermed også en familieproduktion, som Silas Gärtner nu kommer ind under.

– Det betyder, at jeg kommer hjem.

Mere effektiv produktion

Den unge kasketmager startede sit firma op i 2010 og flyttede i november sidste år ind i lokaler på Jægersborggade på Nørrebro. Her han nu både butik og værksted.

– Værkstedet på Bornholm skal ses som et led i at gøre produktionen mere effektiv. Ved at udvide med værksted i Soldalen, kan jeg sætte produktionstiden ned og dermed holde mit prisniveau, siger den unge iværksætter.

Butikken i Jægersborggade forbliver som både butik og værksted. Og Silas Gärtner har heller ingen planer om at flytte til Bornholm foreløbig.

– Jeg kommer dog til at være en del på øen, fordi jeg skal oplære folk og tilse produktionen, siger han.

Planen er, at det bornholmske værksted også kommer til at have salg.

– Det betyder noget, at kunne se produktionen, når man køber en kasket, så det satser jeg på, siger han.

Støttet af LAG-Bornholm

Projektet er støttet af LAG-Bornholm med 105.000 kroner og er sat til at udløbe den 31. maj.

Silas Gärtner regner med, at værkstedet kommer endelig op at køre henover sommeren.

– Vi har fået symaskiner derover, og i weekenden skal jeg over og slibe gulvet.

Han glæder sig til at kunne åbne op for et værksted i unikke omgivelser.

– Jeg er glad for, at det kommer til at ligge i så charmerende landlige omgivelser fremfor bare et anonymt erhvervslejemål i en baggård i for eksempel Rønne. Det betyder også, at vi kan trække på omgivelserne som inspiration til produktionen.

Silas Gärtner er Danmarks eneste kasketmager:

Din kasket fortæller noget om dig

Af Marie Hofman

PASSION

I sommeren 2010 befinder Silas Gärtner sig på et vadested.

Han er ikke kommet ind på sin uddannelse og beslutter derfor at tomle sin vej ned igennem Tyskland.

– Det havde været et turbulent år. Jeg har boet lidt i Berlin, lidt i København og på Bornholm. Jeg søger efter lejlighed i København, men intet melder sig, så jeg tænker; hvorfor ikke tage ud og rejse.

Han når byen Jena, hvor han i en lille butik øjner nogle fine håndlavede kasketter.

– De kasketter, man typisk ser, er dem, der er lavet i billigt materiale og måske bleger henover en sommer. Engangskasketter, hvis du spørger mig. Men i disse kasketter var der tænkt i holdbarhed, de var i virkelig god kvalitet og så var de syet i forskellige størrelser. Jeg måtte finde ud af, hvem der stod bag, siger Silas Gärtner.

En tilfældighed

Ekspedienten i den lille hattebutik fortæller, at kasketterne bliver produceret på lille værksted godt 100 kilometer derfra.

Manden bag er Dieter Bullmann, der med firmaet Bullani Mützen producerer håndlavede kasketter, som han leverer rundt til hele landet.

Silas Gärtner tomle sin vej derud og med uglet hår og sit skateboard under armen, træder han ind i det travle produktionslokale.

Han vil vide, om han kan lære håndværket.

– Hr. Bullmann synes, det var lidt sjovt, at der lige pludselig stod en ung, dansk dreng og ville lære af ham. Det har han nok ikke prøvet før, siger Silas Gärtner.

Han havde endnu ikke nogen erfaring, hverken inden for skræderfaget eller kasketmageri, så det krævede lidt overtalelsesevner.

– Jeg smurte tykt på og fortalte, jeg havde syet en heldragt engang, griner Silas Gärtner.

Hr. Bullmann blev overtalt, og Silas Gärtner starter i en slags uofficiel mesterlære hos den erfarne tyske hattenmager. Han ender med at bo en måned hos Hr. Bullmann, hvor han hver dag arbejder i værkstedet og suger al viden til sig om kasketmagerfaget.

– Må den måde fik min rejse et formål, siger Silas Gärtner.

En virksomhed tager form

Med tyve kasketter i bagagen vender han hjem til København. Her søger han ind på uddannelsen Accessorydesign på KEA.

– Jeg tænkte, at her var et fag, jeg ville lære mere om, siger han.

Silas Gärtner tilbyder en lang række variationer af kasketter i sin butik på Jægersborggade, materialerne køber han af sin mester Hr. Bullmann. Privatfoto: Wilgart

Hele tiden har han det sigte, at han vil have kasketter som levebrød. Han beholder derfor en tæt relation til Hr. Bullmann, som er hans eneste linje til kasketmagerfaget.

Den såkaldte hue- og kasketmageruddannelsen lukkede nemlig ned i Danmark i 1992.

– Der er meget lidt håndværksundervisning på de danske designuddannelser, og på KEA lærer vi mere om visuelt design og moodboards. Men hos hr. Bullmann kan jeg sparre om, hvilken symaskiner jeg skal bruge, hvilken trykfod og så videre. Det er også hos ham, jeg ender med at tage min officielle praktik, siger han.

I 2013 åbner Silas Gärtner sit eget kasketværksted i et kælderlokale i Nordvest.

Han bliver dermed den eneste i landet, der er det, han er - en kasketmager. Et fag, der mest af alt læ-

ner sig op af skrædder, og derfor ikke må forveksles med hatte- og modistfaget, understreger Silas Gärtner.

– Det er et helt andet håndværk. Når du laver hatte er det typisk i filt, og så er det med damp og ovne, du former dem. En kasketmager klipper stoffet ud i dele, for derefter at sy det sammen. Jeg ville ikke kunne lave en hat.

En unik beklædningsgenstand

Og hvorfor lige kasketter? Silas Gärtner griner lidt, når han bliver stillet spørgsmålet.

For faktum er, at det var lidt af ”en tilfældighed”, som han siger det.

Men i håndværket har han nu fundet en passion for en beklædningsgenstand, der er unik.

– Når jeg møder kunder, forstår jeg, hvor personlig en kasket er. Forskellen på jeans er for eksempel

2

timer. Så lang tid tager det typisk Silas Gärtner at sy en kasket. Efter et mønster klipper han stykkerne ud med saks, hvorefter de bliver syet sammen på en industrisymaskine.

ikke så stor, men hovedbeklædning er noget, man kan bruge til at stikke af fra ens stil og fortælle noget om en selv. På den måde er en kasket meget unik, siger Silas Gärtner.

Undervejs i sin tid i faget, der nu efterhånden tæller ti år, har han også fundet, at der er stor mulighed for udvikling.

– Kasketmagerfaget har ligget stille længe, dels fordi det er meget traditionelt og dels fordi der ikke er mange tilbage i det. Så jeg har haft meget fokus på udvikling, både på at ændre formen men også ændre måder at lukke kasketten på, siger Silas Gärtner.

Kasketter som levebrød

Sidste år afsluttede Silas Gärtner sin uddannelse. Sideløbende åbnede han butik i Jægersborggade på Nørrebro, hvor han i dag også har sit værksted. Den går under navnet Wilgart, en sammentrækning af mellemnavnet Wilhelm og efternavnet Gärtner.

– Jeg har tidoblet min husleje fra kælderlokalet i Nordvest, så det er mere seriøst nu, men jeg vil se om det her kan bære min indtægt og min fremtid, siger han.

Hr. Bullmann holder han stadig tæt kontakt med, og han besøger værkstedet i Tyskland hvert år.

– Han er den eneste, jeg kan spørge til råds, så jeg har stor glæde af at dele den viden med ham, siger han.

Blå bog
30 år

Født og opvokset i Soldalen i Olsker

Søn af Fridhelm og Isa Gärtner, der bor i Soldalen, hvor de driver Mostballaden, samt naturbørnehaven Liden Stina

Uddannet Accessorydesigner fra KEA, hvor han også har taget overbygningen Bæredygtigt indkøb i tekstilbranchen. Har foruden det læst to års digital kommunikation på IT Universitet. Har sideløbende stået i lære og taget sin praktik hos den tyske kasketmager Hr. Bullman.

Bor på Nørrebro, hvor han også i 2017 åbnede sin egen kasketbutik og -værksted, Wilgart

Flytter i år sit, og Danmarks eneste, kasketværksted, til Bornholm. Det kommer til at lægge på hans forældres grund, Soldalen i Olsker.

Det er fedt at lave lidt

Vi søger avisbude og reklameomdelere i Rø, Gudhjem og Østerlars

Som avisbud arbejder du mandag – lørdag, ca. ½ - 1 time dagligt i tidsrummet 14.00-16.30

Vil du arbejde som reklameomdeler foregår dette onsdage og fredage

ca. 2-3 timer pr. gang i tidsrummet 07.00-18.00

Kontakt Bornholms Tidende - Finn Kruse

for yderligere oplysninger

på telefon 5690 3000 - mobil 6138 5598